

Sviatok folklóru opäť po Roháčmi

Leto na Orave je pestré ponukou podujatí, v ktorých sa uplatňujú prvky tradičnej ľudovej kultúry. Najvýznamnejším z podujatí Oravského folklórneho leta, v ktorých dominuje folklórny spev, tanec či zvykoslovné prejavy v rôznej podobe, sú pravidelne Podroháčske folklórne slávnosti, medzinárodný folklórny festival, ktorého 49. ročník sa uskutoční v dňoch 1. – 3. augusta 2025 nielen v amfiteátri v Zuberi – Brestovej, ale aj v susednom Múzeu oravskej dediny, samotnom Zuberi či v Oravskom Bielom Potoku.

Festival, ktorý patrí k významným sviatkom nielen oravského folklóru priláka počas troch dní na množstvo scénických i sprievodných programov viac ako desaťtisíc divákov. Tohtoročnému programu bude dominovať pripomenutie si 50. výročia otvorenia Múzea oravskej dediny v Zuberi a prezentácia výnimočných prvkov a prejavov tradičnej tanečnej, hudobnej, piesňovej i obyčajovej kultúry, zapísaných v Reprezentatívnom zozname nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska. V jeho programoch sa predstaví viac ako 1000 účinkujúcich zo Slovenska, Českej republiky, Srbska, Poľska a Maďarska. Všetci nielen dianie na javisku amfiteátra, či na dvoch scénach v zuberskom múzeu robí z festivalu najnavštevovanejšie folklórne podujatie na Orave. Divácky atraktívny je aj Oravský tradičný jarmok oživených remesiel, školy tanca, dvory s tvorivými dielňami, sprievodné výstavy, popularizačné prednášky, sviatočná furmanka a množstvo ďalších mimoscénických sprievodných aktivít.

Program festivalu začne v piatok 1. augusta o 19.00 v Oravskom Bielom Potoku krojovaným sprievodom folklórnych súborov cez obec do priestorov športového ihriska. Tu sa od 19.30 v programe pod názvom V tom Bielom Potoku predstavia domáci folkloristi, folklórny súbor Oravan z Nižnej a hostia z krajanských súborov Komláš zo Slovenského Komlóša v Maďarsku, Slovenský kultúrno-osvetový spolok Erdevik zo Srbska a Púčik z Brna. V Zuberi festivalový program na Námestí sv. Vendelína začne o 19.00 Muzikantským pódium a pokračovať bude v kultúrnom dome od 20.00 Tanečnou školou s ľudovými hudbami zo Zuberca, Cimbál Music a ich hosťami.

Sobotné folklórne dianie otvorí 2. augusta o 12.00 na Veľkej scéne pri mlyne v Múzeu oravskej dediny program venovaný 50. výročiu jeho otvorenia a jubilujúcemu múzeu bude v jeho priestoroch patriť i niekoľko ďalších festivalových programov. V sprievode krojovaných skupín sa o 14.30 účinkujúci i diváci presunú do areálu amfiteátra. Tu po slávnostnom otvorení a programe domácich folkloristov dostanú priestor zahraničné folklórne súbory. Ich program má názov Obrazy slovenského sveta a v réžii Jána Slávika z Kysáča sa v ňom predstavia folklórne súbory z Maďarska, Srbska a Českej republiky. Scénická prezentácia folklórnych skupín a súborov z Oravy, Liptova a Turca uvedená o 17.00 pod názvom Zjari jari a v réžii Miroslava Žabenského priblíži jarné kalendárne obyčaje. Zvyky spojené najmä s obdobím fašiangov a Veľkej noci scénicky ožijú v podaní folklórnych súborov Oravan Senior z Nižnej, Vrbové prútie z Liptovského Mikuláša, detského folklórneho súboru Turiec z Martina a folklórnych skupín Likava z Likavky, Charita z Hornej Lehoty, Trnkári zo Žaškova, Kýčera zo Zázrivej a Podroháčskej folklórnej skupiny zo Zuberca. Na 19.00 hodinu Viktor Janoštin s Laurou Kolačkovskou pripravili hudobno-tanečný program o fenoméne oravského plátenníctva inšpirovaný románom Antona Habovštiaka Plátennícka pieseň a jej finále. Predstavia sa v ňom folklórne kolektívy Čalamáda z Kežmarku, Brestová zo Zuberca a ľudová hudba Cimbál Music. Významná časť sobotného programu patrí na festivale v Zuberi už pravidelne scénickým programom prezentujúcim podoby ľudovej kultúry vybraného folklórneho regiónu Slovenska. V tomto roku prinesie program Spod Poľany tanečné, hudobné i zvykoslovné podoby temperamentného a folklórne živého regiónu - Podpoľania. Od 20.00 hodiny sa v réžii Andrei Jágerovej na javisku predstaví folklórny súbor Marína zo Zvolena, detský folklórny súbor Podpoľanček z Detvy, ľudová hudba pod vedením Miroslava Uhriča z Detvy, ženská spevácka skupina Marína zo Zvolena a sólisti. Sobotu ukončí voľný hudobný program Na lúke pri Kolibe.

Z pestrej nedeľnej ponuky zaujme od 8.30 nielen sviatočná furmanka, ktorá spríjemní ráno cestu z Habovky do Brestovej, či slávnostná svätá omša v múzeu v Zuberco o 9.00, ale aj popularizačné prednášky pripravené pod názvom Spoznaj Oravu inak v Múzeu oravskej dediny. Vybraté aspekty hudobnej kultúry, remeselnej výroby a muzeálnej činnosti sprítomnia Peter Olexák, Elena Beňušová a Richard Janoštin. Priestor dreveného artikulárneho kostola zo Zábrežia – objektu múzea rozozvučí o 14.00 koncert rodiny Janoštinovej. Pod názvom Hudba s dušou človeka bude venovaný 50. výročiu múzea. Program v amfiteátri začne o 10.30 Privítankou folklórnych kolektívov zo Studenej doliny. Pripravila ho Daniela Žuffová a pozvala doň skupiny z Oravského Bieleho Potoka, Habovky a Zuberca. V detskom programe Eniki - beniki sa predstavujú detské folklórne súbory Veľká Magurka z Oravskej Lesnej, Malé Pilsko z Oravského Veselého, Goral z Hladovky, deti z Nižnej Vsi a Roháčik zo Zuberca. Program v réžii Miroslavy Polohovej Ivanovej tak priblíži ocenené kolektívy z rovnomennej detskej súťažnej prehliadky. Na javisku sa od 12.30 predstavujú zahraničné folklórne súbory z Maďarska, Poľska, Srbska a Českej republiky, ktoré predstavujú čriepky podôb tradičnej kultúry svojich regiónov. Program Včera bola dievka, dnes je žena ponúkne pohľady na súčasnú scénickú prezentáciu svadobných obyčajov. Realizuje sa pod záštitou predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Eriky Jurinovej a predstavujú sa v ňom folklórne skupiny Hajov zo Strečna a Podšíp zo Stankovian, Klub autentického folklóru Hojana zo Žiliny, detský folklórny súbor Kelčovan z Čadce a folklórne súbory Lysec z Belej – Dulíc či Oravan z Nižnej. Autorsky ho pripravila Miroslava Polohová Ivanová. Záver 49. Podroháčskych folklórnych slávností bude o 15.30 patriť galaprogramu, v ktorom pozvaní hostia scénicky odprezentujú vybrané prvky a prejavy tradičnej tanečnej, hudobnej, piesňovej i obýčajovej kultúry, zapísané v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Podľa jeho autora Miroslava Žabenského bude i poctou a poďakovaním všetkým, ktorí tradičné kultúrne hodnoty a prejavy prezentujú a šíria. Folklórny súbor Marína zo Zvolena odprezentuje Podpolianske rozkazovačky, program folklórneho súboru Vagonár z Popradu, folklórnej skupiny Goral zo Suchej Hory a Janoštinovcov zo Zuberca bude pripomienkou na Goralskú kultúru, prvky Ovčiarkej kultúry sprítomní folklórny súbor Oravan Senior z Nižnej, Drotárstvo Klub autentického folklóru Hojana zo Žiliny a detský folklórny súbor Kelčovan z Čadce, Terchovskú muziku Bobáňovci z Terchovej. V blokoch detského folklórneho súboru Podpoľanček z Detvy sa diváci zoznámia s prvkami ako Výšivka krivou ihlou, Betlehemske hry a Fujara. Folklórny kolektív Čalamáda odprezentuje Horehronský viachlasný spev. Program gajdošskej ľudovej hudby Dulickí pastieri z Belej – Dulíc bude odkazom na Gajdy a gajdošskú kultúru.

To všetko je však iba časť programu slávností. Ich súčasťou bude aj 33. Oravský tradičný jarmok oživených remesiel v sobotu a v nedeľu v zuberskom múzeu, otvorenie expozície včelárstva a objektu Včelína v sobotu o 11.00 v Múzeu oravskej dediny, vlnený dvor, výstava umeleckého kováča Vladimíra Janígu či výstava približujúca 50 rokov Múzea oravskej dediny.

Zámerom festivalu je podľa starostu obce Zuberec Mgr. Pavla Šrobu najmä popularizovať tradičné ľudové umenie a jeho pôvodné prejavy, prezentovať ich nositeľov a propagovať najmä slovenskú tradičnú kultúru v turisticky atraktívnej lokalite. Festival tak vytvára priestor nielen na aktívne a atraktívne spoznávanie podôb tradičného a podporuje prejavy kultúrneho dedičstva a jeho potenciálu, ale je aj priestorom na vyhľadávanie, účelnú prezentáciu kultúrnych atribútov folklórnych regiónov Slovenska. Takto sa v Zuberco prezentuje i činnosť folklórnych skupín či súborov a ich umelecké výsledky. V súčasnosti je festival svojím poslaním i návštevnosťou dôležitou súčasťou kultúrneho života a zároveň aj jednou z vrcholných kultúrnych aktivít v Žilinskom kraji.

Hlavnými organizátormi tohto sviatku ľudovej kultúry sú obec Zuberec a Múzeum oravskej dediny v Zuberco, spoluorganizátormi sú Žilinský samosprávny kraj, Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne a obec Oravský Biely Potok a Habovka.

V tomto roku festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky a Klastra Orava. Podujatie je realizované v spolupráci so SLOVAKIA TRAVEL.

Zuberec, 10.7.2025

Miroslav Žabenský
miroslav.zabensky@gmail.com
0948 158 147

Infoservis 49. Podroháčskych folklórnych slávností

VSTUPENKY - Denná vstupenka (2. a 3. augusta):

Predaj na mieste:

Základná 12 €, zľavnená 5 € (deti vo veku 6 - 15 rokov, držiteľia preukazu ZŤP - s preukazom ZŤP, dôchodcovia nad 65 rokov).

Vstupenka je platná tiež do Múzea oravskej dediny

Vstup zdarma: deti do 6 rokov

INFORMÁCIE:

Obecný úrad Zuberec, Hlavná 289, 027 32 Zuberec

tel.: +421 43 5395 103, e-mail: pfs@zuberec.sk, obec@zuberec.sk

Turistická informačná kancelária Zuberec, Hlavná 289, 027 32 Zuberec

tel.: +421 43 5395 197, mobil: +421 903 548 080, e-mail: tik@zuberec.sk

UBYTOVANIE:

Turistická informačná kancelária Zuberec, Hlavná 289, 027 32 Zuberec

tel.: +421 43 5395 197, mobil: +421 903 548 080, e-mail: tik@zuberec.sk

DOPRAVA:

Sobota, 2. 8. 2025

- vjazd osobných áut do areálu festivalu je povolený
- zo Zuberca k amfiteátru v Brestovej premáva bezplatná kyvadlová autobusová doprava

Nedeľa, 3. 8. 2025

- v čase od 10.00 do 18.00 bude úplná uzávierka cesty III/2301 (Zuberec – Zverovka)
- vjazd osobných áut do areálu festivalu nie je povolený
- zo Zuberca k amfiteátru v Brestovej premáva bezplatná kyvadlová autobusová doprava

Uzávierka dopravy neplatí pre linkové autobusy SAD, vozidlá zásobovania a vozidlá s právom prednostnej jazdy. Na parkovanie vozidiel účastníkov budú vyčlenené parkovacie plochy v obci a v areáli festivalu.

Podrobné informácie sú zverejňované na stránke festivalu www.pfs.zuberec.sk